

KULDĪGAS NOVADA DOME

PILSĒTVIDES DIZAINA MĀKSLINIECISKĀ PADOME

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads, LV-3301 tālr. 63322469 fakss 63341422 dome@kuldiga.lv www.kuldiga.lv

KULDĪGAS NOVADA DOME PILSĒTVIDES DIZAINA MĀKSLINIECISKĀS PADOMES PROTOKOLS

Kuldīgā

2023. gada 03. martā

Nr. 1

1.

Par Kalpaka ielas 4, Kuldīgā skvēra iedzīvināšanu

Padomes priekšsēdētāja arhitekte Jana Jākobsone iepazīstina padomes locekļus ar informāciju par Kalpaka ielas 4 skvēru Kuldīgā un skaidroja, ka par skvēru un citām vietām saņemti daudzi viedokļi, tāpēc nepieciešamas kopīgas sarunas un kopīgi jālemj, kā rīkoties.

Atceres vieta Kalpaka ielas skvērā, Kuldīgā, tapusi būvprojekta “Ēku atjaunošana, pārbūve un fasāžu restaurācija Kalpaka ielā 2 un 4, Kuldīgā, Kuldīgas novadā, un teritorijas labiekārtošana Liepājas ielā 39, Kuldīgā, Kuldīgas novadā” ietvaros. Būvprojektu izstrādāja SIA “ZAIGAS GAILES BIROJS”, izveidojot pieminekļa pamatnes saglabāšanas un apkārtējās teritorijas labiekārtošanas konceptu. Jana Jākobsone informēja, ka pirms dažiem gadiem izsludināti divi idejas metu konkursi pieminekļa/vides objekta izveidei skvērā. Iesniegtos priekšlikumus izskatīja kompetenta žūrija, kas nolēma mākslas objektu šajā vietā neizvietot. Tā vietā ieteica izlikt informāciju un skvēru veidot tā, lai tas iekļautos vidē un kļūtu par vietu, kur godināt brīvības cīnītājus.

Padomes locekļi uzklaušīja arhitekta Alda Orniņa apkopoto informāciju - kā zināms, 1935. gadā likts un iesvētīts Kuldīgas atbrīvotājiem domātā piemiņas pieminekļa pamatu akmens/podests, bet piemineklis nav ierīkots līdz šai dienai. Pieminekļa pamats tika iekļauts Adatu fabrikas teritorijas labiekārtojumā. Jau vasarā pēc ēkas nodošanas ekspluatācijā, kad skvēra labiekārtojums ieguva paredzētās aprises, kļuva skaidrs, ka “piemineklis” nebūs galvenais telpas elements. Pieminekļa telpu šķērso tranzīta gājēju celiņi, zālājs paredzēts kā nepļauta pļava, apstādījumi kā kusli žagari, pamata virsma atstāta nefīrīta, nesakopta, stūri nodrupuši, A. Saulieša vārdi vecajā drukā grūti salasāmi pieaugušajiem, kur nu vēl mazajiem pilsoņiem.

Jana Jākobsone vērsa uzmanību, ka bruģakmenī pie akmens iestrādāts kvadrātkods: pavēršot pret to telefona kameru, internetā var iegūt ziņas par šo vietu. Taču diemžēl kodu nolasīt nevar, ja virsū ir smiltis.

Domes priekšsēdētāja Inese Astaševska piebilda, ka jānodrošina, lai kvadrātkods darbotos.

Kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa norādīja, ka ir svarīgi, kā cilvēki informāciju iegūs, un ka jādomā arī par vietas nosaukumu – lai tas būtu saprotams: „Ja to nosauktu par piemiņas vietu brīvības cīnītājiem, tas attiektos uz daudz plašāku notikumu klāstu.”

Ineta Butāne ierosināja, ka būtu ļoti svarīgi atjaunot šo skvēru, un, piemēram svētku nedēļā no 11. novembra līdz 18. novembrim rast iespēju novietot šajā vietā svecītes, lai Kuldīgas iedzīvotāji būtu informēti par šādas piemiņas vietas esamību. Viens no ierosinājumiem - šajā vietā būtu labi izveidot sienu svecīšu novietošanai. Vienlaikus arhitekte puda sašutumu par svētku sajūtas radīšanu pilsētā valsts svētku laikā - Lāčplēša dienā, staigājot pa centru, Kuldīgā nekas neliecināja, ka valsts svētku nedēļa atšķirtos no citām. Liepājas ielā neesot bijis neviena rotājuma. Vieta pie piemiņas akmens bijusi tumša, tur noliktas vien dažas svecītes. Gribējās nolikt svecīti, bet nebija, kur. Pie šī postamenta būtu ideāla vieta.

Pašvaldības izpilddirektore Ilze Dambīte-Dambergas stāstīja, ka vairākus gadus Liepājas ielas dekorēšanai tiek veidotas ar karoga lentām aptītas skuju virtenes. Jana Jākobsone piebilda, ka pirmajos gados tās bijušas visur, bet cilvēku entuziasms mazinājies. *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* zaļumsaimniecības daļas vadītāja Dzintra Strazda atzina, ka priežu skuju esot grūti dabūt un virteņu pīšana ir tehniski sarežģīta.

Arhitekts Aldis Orniņš uzsvēra, ka piemiņas vietā redzami vairāki trūkumi: koku rinda ir piemineklim priekšā un Liepājas ielu no tā norobežo, centrālais celiņš nav simetrisks pret pamatu, celiņi, kas ved gar akmeni, ir par tuvu, turklāt tie ir tranzīta celiņi, kas savieno divas ielas, nevis ievēd skvērā apsēsties, padomāt un vērot. Arī iecere ar pļavu, šķiet, nestrādās. Doma par baltajām ābelītēm ir laba. Bet tās ziedēs īsu mirkli, ar lapotni būs akmeni apņēmušas un to nomāks. Piemiņas akmenim telpiski nav iedots svars. Aldis Orniņš vērsa uzmanību, ka daudzi nemaz nezina, kas šis ir par pieminekli. Vienlaikus arhitekts pauda, ka arī Annas kapos vajadzētu labiekārtot Mēness ielu, jo brauktuve izmuļļāta, bet tai jābūt perfektā kārtībā, jo pa turieni cilvēki dodas uz piemiņas vietu, jo pa centrālo ieeju aiziet nav iespējams un, ka skolās netiek pietiekoši daudz stāstīta informācija, par šiem piemiņas pasākumiem, un būtu ļoti labi, ja par to runātu vairāk, lai jaunā paaudze būtu informēta.

Inese Astaševska teica, ka jāatrod vieta, kur cilvēki varētu nolikt svečītes, un jādodomā, kā valsts svētku nedēļā patriotisko gaisotni vairo. Ierosināja valsts karogus izlikt visu nedēļu. Braucot pa Baznīcas ielu, tas izskatās ārkārtīgi skaisti. Kādreiz lāpu gājiens beidzās Annas kapos, bet bija daudz diskusiju, vai tā jābūt. Pēdējos gados dienas pirmajā pusē ir atceres brīdis kapos, vakarā – parāde. Varbūt tikšanās jāorganizē pie piemiņas akmens?

Dace Reinkopa skaidroja, ka Lāčplēša diena tiek rīkota kopā ar Zemessardzi, kas ir šī pasākuma lielākā iniciatore. Laika gaitā pasākums transformējies diezgan spēcīgi. Noformējumam valsts svētku nedēļā jāparedz lielāka nauda – ar paredzēto ir par maz. Jana Jākobsone piekrita, bet atgādināja, ka pilsētas noformējuma budžets piecus gadus nav mainījies. Arī šogad summa būs tāda pati, taču var skatīties, kā starp visiem svētkiem citādi sadalīt. Klātesošie sprieda, ka varbūt gada gaišajā laikā rotājumus samazināt, bet noteikti to nedrīkst darīt svētkos, ko svinam tumšajā laikā.

Tika runāts arī par to, vai piemiņas vieta jāveido kur citur vai pašreizējā jādilveido. Arhitekts Edgars Zalāns pauda viedokli, ka vajag savest kārtībā šo pašu - kamēr trīs gadus domās, ka vajag citur, te nekas nenotiks. Vajag uztaisīt, un viss. Vietai ir vēsture, tā tikai nav pienācīgi atzīta, un vieta nav pienācīgi uztaisīta un apsaimniekota. Padome vienojās, ka novembra valsts svētkos atceres vieta brīvības cīņājiem jāiedzīvina, kā arī jāuzņemas rūpes ikdienā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek nolemts, ka nav nepieciešamības balsot, jo jautājums ir informatīvs un padomes ieteikumi rekomendējoši turpmākai darbībai.

Padome iesaka:

1. Aprīļa beigās organizēt atkārtotu paplašināto padomes sanākumi, un turpināt jautājuma par piemiņas vietas izveidi Kuldīgā apspriešanu;
2. Domes priekšsēdētājam rast finansiālu iespēju un uzdot atbildīgajām personām veikt pirmos soļus teritorijas pieejamības un iedzīvināšanas veicināšanai, t.i.
 - 1) veidot skvēram tiešu savienojumu ar Liepājas ielu iepretim pieminekļa pamatnei, pārbūvējot esošo gājēju celiņu, nozāģējot trīs liepas Liepājas ielas malā, pārvietot izbūvēto puķu dobi;
 - 2) izvietot informatīvu plāksni pie pieminekļa pamatnes;
 - 3) Noregulēt vai izvietot jaunus gaismekļus skvērā, kas izgaismotu atceres vietu;
 - 4) Izvietot skvērā iederīgus, papildus vides objektus – svečīšu un karogu izvietošanai svētku laikā.

Lēmums nosūtāms: Kuldīgas attīstības aģentūrai e-pastā: kaa@kuldigasnovads.lv; Kuldīgas novada būvvaldei e-pastā: buvvalde@kuldiga.lv; un Kuldīgas novada pašvaldībai e-pastā: dome@kuldiga.lv.